COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 7.10.2019
COM(2019) 449 final

RAPORT AL COMISIEI

CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN

referitor la activitățile și consultările Grupului de coordonare pentru combaterea torturii, astfel cum este menționat la articolul 31 din Regulamentul (UE) 2019/125 privind comerțul cu anumite bunuri care ar putea fi utilizate pentru a aplica pedeapsa capitală, tortura și alte pedepse sau tratamente cu cruzime, inumane sau degradante

1. Introducere

Articolul 31 alineatul (4) din Regulamentul (UE) 2019/125 din 16 ianuarie 2019 privind comerțul cu anumite bunuri care ar putea fi utilizate pentru a aplica pedeapsa capitală, tortura și alte pedepse sau tratamente cu cruzime, inumane sau degradante[1] (denumit în continuare „regulamentul") prevede obligația Comisiei de a înainta Parlamentului European un raport referitor la activitățile, analizele și consultările Grupului de coordonare pentru combaterea torturii. La articolul respectiv se precizează, de asemenea, că raportul anual se elaborează ținând seama în mod corespunzător de nevoia de a nu aduce atingere intereselor comerciale ale persoanelor fizice sau juridice.

Având în vedere informațiile destul de limitate din 2017, prezentul raport oferă informații privind activitățile Grupului de coordonare pentru combaterea torturii din 2017 și 2018, adică de la intrarea în vigoare a Regulamentului (UE) 2016/2134 din 23 noiembrie 2016, prin care a fost instituit grupul.

2. Cadrul de reglementare

Regulamentul subliniază angajamentul UE în ceea ce privește eradicarea torturii și a pedepsei capitale. Acesta interzice exporturile și importurile de bunuri concepute special pentru a aplica pedeapsa capitală, tortura sau alte pedepse sau tratamente cu cruzime, inumane sau degradante. De asemenea, acesta impune cerința ca exporturile de bunuri care ar putea fi utilizate pentru tortură și alte tratamente sau pedepse crude, inumane sau degradante să fie supuse unei autorizații de export prealabile, care să fie eliberată de autoritățile competente ale statelor membre ale UE.

Listele de mărfuri interzise și controlate sunt prevăzute în anexele II, III și IV la regulament.

Regulamentul a fost modificat o dată în cursul perioadei vizate de prezentul raport. Prin Regulamentul delegat (UE) 2018/181 al Comisiei din 18 octombrie 2017[2] au fost adăugate Republica Dominicană, São Tomé și Principe și Togo pe lista țărilor de destinație cărora li se aplică autorizația generală de export a Uniunii[3] (în prezent anexa V).

---

[1] Regulamentul privind comerțul cu anumite bunuri susceptibile de a fi utilizate pentru a impune pedeapsa capitală, tortura și alte pedepse sau tratamente cu cruzime, inumane sau degradante a fost adoptat la 30.7.2005 [Regulamentul (CE) nr. 1236/2005]. Acesta a fost modificat de mai multe ori, ultima dată prin Regulamentul (UE) 2016/2134 din 23.11.2016, și a fost codificat ulterior ca Regulamentul (UE) 2019/125 din 16.1.2019 (JO L 30, 31.1.2019, p. 1).

[2] JO L 40, 13.2.2018, p. 1.

[3] Autorizația generală de export a Uniunii se aplică exporturilor către țările care au abolit pedeapsa capitală pentru toate infracțiunile și au confirmat respectiva abolire printr-un angajament internațional, cu condiția să fie îndeplinite condițiile și cerințele pentru utilizarea autorizației respective sunt îndeplinite. În ceea ce privește țările care nu sunt membre ale Consiliului Europei, lista respectivă cuprinde țările care nu numai că au abolit pedeapsa capitală pentru toate infracțiunile, dar au și ratificat, fără rezerve, cel de Al doilea protocol facultativ la Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice.

3. Activitățile Grupului de coordonare pentru combaterea torturii

Grupul de coordonare pentru combaterea torturii (ATCG) a fost instituit prin Regulamentul (UE) 2016/2134 al Parlamentului European și al Consiliului pentru a examina chestiunile referitoare la punerea în aplicare a regulamentului respectiv.

Acest grup servește drept platformă în cadrul căreia experții statelor membre și Comisia fac schimb de informații cu privire la practicile administrative și discută diverse chestiuni referitoare la interpretarea regulamentului menționat, aspecte tehnice legate de bunurile menționate în acesta, evoluțiile legate de regulament și alte chestiuni care pot apărea. În plus, la elaborarea actelor delegate, Comisia consultă ATCG în conformitate cu principiile prevăzute în Acordul interinstituțional din 13 aprilie 2016 privind o mai bună legiferare[4].

ATCG s-a reunit de două ori în perioada de raportare, la 12 iulie 2017 și, respectiv, la 28 iunie 2018, pentru a face schimb de informații cu privire la o serie de chestiuni de actualitate referitoare la punerea în aplicare a regulamentului.

3.1. Notificări referitoare la respingeri și la exportatorii interzișI

ATCG a efectuat schimburi tehnice de informații cu privire la instrumentele disponibile în cadrul sistemului electronic pentru produse cu dublă utilizare (DUeS), un sistem securizat și criptat creat de Comisie pentru schimbul de anumite informații între autoritățile competente. Articolul 23 alineatul (5) din regulament prevede că autoritățile competente din statele membre ale Uniunii Europene trebuie să utilizeze DUeS pentru a comunica informații privind cazurile în care o cerere de autorizație de export a fost respinsă (așa-numitele „respingeri”).

Pentru a asigura alinierea sistemului cu Regulamentul (UE) 2016/2134 al Parlamentului European și al Consiliului[5], au fost introduse noi instrumente de notificare în DUeS. Instrumentele permit autorităților competente să notifice:

i) date privind exportatorii cărora li s-a interzis utilizarea autorizației generale de export a Uniunii [articolul 20 alineatul (1)];
ii) date privind asistența tehnică pentru care nu a fost acordată o autorizație [articolul 15 alineatul (1) litera (a) și articolul 19 alineatul (1) litera (a)] și
iii) date privind serviciile de intermediere pentru care nu a fost acordată o autorizație [articolul 15 alineatul (1) litera (b) și articolul 19 alineatul (1) litera (b)].

3.2. Obligația de obținere a unei autorizații prealabile prevăzută la articolele 15 și 19 în ceea ce privește asistența tehnică și serviciile de intermediere

În ceea ce privește obligația de obținere a unei autorizații prealabile pentru anumite servicii de asistență tehnică și de intermediere prevăzute la articolele 15 și 19 din regulamentul menționat, membrii ATCG au fost invitați să împărtășească orientările pe care le-au elaborat, eventual, cu privire la aceste aspecte, inclusiv cu privire la definiția anumitor termeni, cum ar fi „broker” și „furnizor de asistență tehnică”.

[4] JO L 123, 12.5.2016, p. 1.
[5] JO L 338, 13.12.2016, p. 1.

3.3. Aplicarea interdicțiilor prevăzute la articolele 8 și 9 privind târgurile comerciale și publicitatea

ATCG a efectuat schimburi tehnice de informații cu privire la interdicțiile prevăzute la articolele 8 și 9 din regulamentul menționat privind târgurile comerciale și, respectiv, publicitatea. Aceste interdicții au fost introduse în modificarea din 2016 a regulamentului și au intrat în vigoare la 16 decembrie 2016. Schimburile s-au referit în special la eventualele orientări pentru autoritățile relevante și la modalitățile de punere în aplicare. S-a luat act de faptul că au fost raportate cazuri de publicitate pentru anumite bunuri pe site-urile web ale unor furnizori europeni, ceea ce poate sugera faptul că domeniul de aplicare al interdicției prevăzute în regulament ar putea fi insuficient.

3.4. Alianța mondială pentru un comerț fără tortură

ATCG a fost informat cu privire la principalele evoluții în ceea ce privește Alianța mondială pentru un comerț fără tortură[6]. Promovată de Uniunea Europeană și cosponsorizată de Argentina și Mongolia, această alianță mondială a fost lansată la 18 septembrie 2017, cu adoptarea de către 57 de membri a unei declarații politice privind principiile sale fondatoare, inclusiv a unui angajament de a lua măsuri eficace pentru restricționarea, prin intermediul legislației interne și al unei aplicări eficace, a comerțului cu bunuri utilizate pentru tortură și pedeapsa capitală.

Obiectivul acestei inițiativei este de a atrage atenția asupra Regulamentului UE menționat anterior și de a încuraja alte țări să ia măsuri comerciale similare pentru a opri sau pentru a restricționa comerțul mondial cu bunuri utilizate pentru pedeapsa capitală și tortură. Toate statele membre ale UE, împreună cu peste treizeci de țări, s-au alăturat Alianței mondiale.

6 http://www.torturefreetrade.org/